

Pensioen voor Martin van der Horst

27 jaar op het snijvlak van zorg en werk

Het hing al even in de lucht, maar dan is het er toch ineens. Martin van der Horst gaat met pensioen. De man van de Haarlemmer olie. De man die voor iedereen klaar staat. De man met een bijna niet te evenaren netwerk in het zorgdomein. Het moeten honderden (misschien wel meer dan duizend) mensen zijn geweest die een beroep op hem deden bij vragen of problemen en ze konden altijd op hem rekenen.

Martin was in militaire dienst telexist in de jaren 80-81. Voor de jonge lezers is dit de historische volgorde: telegraaf, telefoon, telex, computer, telefax, smartphone. Gezeten in een pantservoertuig van de Koninklijke Landmacht kazerne in Ede werden berichten uitgewisseld met de kazerne Schaarsbergen bij Arnhem. Onderwerp van gesprek in de Koude Oorlog: de mogelijke komst van 'de Russen'.

Zorgmanagement

Na zijn diensttijd werkte Martin een poos bij Torro supermarkten, maar zijn route was richting de zorgsector. "Ik werd ziekenverzorgende in Verpleegtehuis Velserduin te Driehuis. Hier werkte ik met somatiek, geriatrie, re-validatie, maar ook oncologie. Na 6 jaar kon ik een baan krijgen bij GGZ InGeest, toen nog Psychiatrisch ziekenhuis Vogelenzang. Hier kreeg ik het aanbod om de verkorte opleiding te doen voor Psychiatrisch verpleegkundige. Ik heb hier op verschillende afdelingen gewerkt. Mijn vuurdoop was de gesloten afdeling Clingenborg. Dat was heel pittig. Na mijn opleiding mocht ik de opleiding als zorgmanager vervullen. Ik heb de opleiding Zorgmanagement bij de Hogeschool in Nijmegen gevolgd en afgerond. Ik kan je vertellen dat ik mijn hele leven van deze opleiding lol heb gehad. Naast mensenkennis en werkervaring bouw je daarmee ook de broodnodige theoretische kennis op. Die kon ik in elke functie daarna gebruiken, want ik heb ook heel wat zorgbehandelingsplannen moeten schrijven."

Ik dacht: laten we een proefplaatsing doen en niet de gemakkelijkste cliënt naar Paswerk brengen

Van intern naar extern

Zo langzamerhand komen we van de verzorging en verpleging in ggz-instellingen naar Wonen buiten de instelling. De cliënten gingen naar begeleide of zelfstandige woonvormen. Met de cliënten ging het best goed, maar ze gaven wel aan dat er een invulling in hun dagpatroon moest komen. Dit zou dagbesteding of werk kunnen worden.

On the Roads again

Er was een moment dat Wim Schut, directeur van Paswerk, en de directeur van Roads elkaar ontmoetten. Schut: "We barsten van het werk, maar we hebben te weinig mensen!" De Roads-directeur maakt melding van zijn voortdurende zoektocht naar zinvol werk voor de re-integratie van cliënten die in behandeling waren bij ggz-instellingen. Martin kende beide bedrijven en wist door zijn ervaring met ggz-cliënten wel zo'n beetje of dit kon gaan lukken. Hij had zijn twijfels, maar kreeg de eer om dit in gang te zetten. "Ik dacht: laten we een proefplaatsing doen en niet de gemakkelijkste cliënt naar Paswerk brengen. Dat liep niet helemaal goed, want deze schreeuwde bij Paswerk de hele afdeling bij elkaar. Paniek alom!"

Het was duidelijk om wat voor mensen het kon gaan en welke expertise we in moesten zetten." Paswerk begon in 2000 met Pasmach, een eerste opzet om in samenwerking met het UWV de eerste mensen met een uitkering te begeleiden naar betaald werk. Martin werkte hier aan de implementatie van dit project. Later kwam hier de begeleiding van de cliënten van Sein bij. Via de Test- & training afdeling (TTA) stroomde iedereen binnen. Hier werden - als ondersteuning voor 'de werkvloer' - de eerste leer-ontwikkelplannen geschreven, de latere individueel ontwikkelplannen (IOP).

Het hele rataplan

Martin stapte in 2004 over naar Paswerk. "In de eerste drie jaar was ik trajectbegeleider. Wij verzorgden de toenmalige REA-trajecten. We organiseerden de re-integratietrajecten van mensen met een ziekte of handicap. Begeleiden, ondersteunen en plaatsen van medewerkers, het hele rataplan." De REA was de Wet op de (re-) integratie van arbeidsgehandicapten van 1998 tot 2025, later opgegaan in de WIA.

Leerwerkbedrijf

Bij Paswerk kon Martin zich verder ontwikkelen. De rode draad in zijn Paswerk en Spaarne Werkt werkzaamheden is om specifieke doelgroepen (met eigen kenmerken en hulpvragen) zo veel mogelijk

passend werk te bieden, binnen het bedrijf en buiten het bedrijf. "Het bedrijf ontwikkelde zich van productiebedrijf naar leerwerkbedrijf. Ik was feitelijk de eerste jobcoach van Paswerk. Ik heb echt van alles gedaan voor de mensen en binnen het bedrijf. Van Cees Boon (red.: directeur van Paswerk van 2005 tot en met 2021) mocht ik 'gevraagd en ongevraagd advies geven' als het ging om specifieke doelgroepen en vraagstukken'. Je moet dan denken aan psychiatrie-cliënten naar de sociale werkvoorziening, situaties met psychische crises en weer veilig terug naar het werk, maar ook aan Paswerk medewerkers die een paar weken of maanden bij de Time Out afdeling moesten herstellen. Die afdeling Time Out was natuurlijk in de eerste plaats voor de betrokken medewerker, maar die bracht indirect ook het ziekteverzuim in het bedrijf omlaag. Het mes snijdt aan twee kanten."

Ik mocht gevraagd en ongevraagd advies geven

Netwerk

Wie denkt dat Martin zijn hele loopbaan bij Paswerk en Spaarne Werkt in Cruquius zat, die heeft het mis. Hij staat bekend om zijn grote netwerk in de regio. Er is geen instelling of organisatie die hem niet kent: GGZ-instellingen, de Brijder stichting, De Waag, Roads, Buurts, psychologen, psychiaters, begeleid wonen organisaties en noem maar op. Bescheiden als hij is, laveert hij overal tussendoor en levert hij tegelijkertijd zijn bijdragen met onschatbare mensenkennis, ruime praktijkervaring en onbeperkte positiviteit. Een veelgehoorde kreet binnen dit netwerk is: "Bel Martin maar even." De laatste 7 jaar heeft hij voor 50% gedetacheerd bij het Buurtbedrijf Haarlem gewerkt. Dat was onderdeel van Spaarne Werkt en sinds vier jaar van Buurts. Het Buurtbedrijf is een klussenbedrijf. Vrijwilligers, mensen uit een UWV-traject, maar ook mensen van Spaarne Werkt konden hier stage lopen. Ook is het een succesvolle buitenlocatie, eigenlijk een voortzetting van de vroegere Time-Out afdeling.

48 jaar werken

Martin heeft 27 jaar bij Spaarne Werkt gewerkt. Dat is bij Spaarne Werkt niet kort, maar er zijn al de nodige collega's die hem met 40 en zelfs twee met 50 jaar dienstverband voor gingen. Het regionale werkbedrijf zich in die 27 jaar flink ontwikkeld van Paswerk Bedrijven met meerdere, grote werkplaatsen naar het huidige, 101-jarige Spaarne Werkt met de hoofdvestiging in Cruquius. Martin heeft gewerkt voor sociaal werkbedrijf Paswerk, voor arbeidsmatige dagbesteding van Werkdag (later Buurts) en voor Spaarne Werkt. Op zijn pensioendatum heeft hij 48 jaar werken er op zitten. Wij zeggen dan: "Hij heeft zijn bijdrage aan de samenleving wel geleverd!"

Hobby's

Martin heeft een breed 'thuisfront': partner, drie kinderen en vier kleinkinderen. Hij was al familieman, maar heeft nu wat meer tijd. Aan hobby's geen gebrek. Met zijn vrouw maakt hij grote fietstochten door heel Europa. Hij is ook muzikant. Hij is lid van twee bands: BarBees&BarFlies en Mr. Monday Night (gewoon een echte weekend-band, hoor). Bij Spaarne Werkt was Martin begeleider van Ordinary Gold, de gelegenheidsband van vijf collega's bij het 100-jarig jubileum. Nu hij meer tijd en minder aan zijn hoofd heeft hoopt hij zelf ook meer muziek te produceren. Wij horen nog van hem.....

Cruquius, 5 februari 2026

*Tekst en foto: Spaarne Werkt, afdeling Communicatie
Vormgeving: Spaarne Werkt, afdeling Grafisch DTP*

